

СТРАТЕГИЯ

ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА

СИСТЕМА

В ОБЩИНА ЧЕРВЕН БРЯГ

2005 - 2013г

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Образованието е сложно и отговорно дело, върху което влияят множество фактори от икономически, социален, политически, научен и културен характер.

Българското образование се опитва да намери верния път и да направи решителната крачка, която ще му осигури достойно място сред останалите европейски държави. Предстои ново осмисляне на учебно-възпитателния процес, за да се намерят най-кратките и ефективни пътища, предопределени от изискванията на времето, в което живеем. Промените са свързани с глобализацията на света и желанието ни нашите деца да бъдат конкурентни във всяко отношение на своите връстници. Конкретен израз на тези промени са новите стандартизирани системи на учебното съдържание, преподаване и оценяване, стремеж към подобряване качеството на образованието и неговата достъпност, като се използват възможностите на информационно-комуникационните технологии.

В същото време, формирането на гражданското общество и демократичните процеси изискват запазването и обогатяването на традициите в българското образование, търсене на иновационни модели за неговото развитие, ясно определяне на отговорностите на всички образователни институции, държавната и местната власт в процеса на управление на образователната система.

Настоящата стратегия е част от цялостната стратегия за развитие на общината /Общински план за развитие/. Системата на образованието не може да съществува сама за себе си, а като част от обществено-икономическото развитие, трябва да осигури чрез възпитание и образование възможност за устойчиво развитие на общината. Тя е израз на посочената в чл.17 на Закона за местното самоуправление и местната администрация **„реална възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност“**, като една от изброените сфери е именно образованието.

Стратегията е част от националния проект за реформиране и модернизация на образователната система и за осигуряване на качествено образование на всички деца в Република България и доразвива идеите на Общинския план за развитие на Община Червен бряг. Тя се основава на общоприети ценности и принципи, произтичащи от "Конвенцията на ООН за правата на детето", законодателството на Република България и действащите програми и стратегии в Община Червен бряг.

Целта на стратегията е да определи посоката на развитие на системата на образование в Община Червен бряг, с оглед подобряване на нейната ефективност и качество, в съответствие с потребностите и интересите на децата, за развитие на техните способности, таланти и възможности за реализация на територията на общината. Идеите и принципите,

залегнали в тази стратегия се основават на направените наблюдения и анализи на действащата образователна система, съобразени са с традициите и новите социално-икономически условия в общината и с очакваното присъединяване на България към ЕС. При изработването на настоящата стратегия водеща е идеята за образованието като важен фактор за научния и културния прогрес и за развитието на човешкия ресурс.

В "Лисабонската стратегия до 2010г." като основна цел за периода 2000-2010г. се поставя създаването в Европа на "най-конкурентноспособната икономика в света - икономика, която се основава на знанието. За постигането на тази цел са набелязани 3 основни задачи за реализиране до 2010г., отнасящи се до всеки гражданин на Европейския съюз:

1. Подобряване качеството и ефективността на образователните системи на Евросъюза;
2. Осигуряване на достъпност на образованието за всички;
3. Отваряне на европейското обучение към света. Тези цели са залегнали в основите на националните стратегии и на настоящата общинска стратегия.

СЪДЪРЖАНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА:

- I. Общи положения.
- II. Заинтересовани страни.
- III. Специфични особености на Община Червен бряг.
- IV. Характеристика на образователната система в Община Червен бряг.
- V. SWOT анализ на образователната система.
- VI. Виждания за развитието на образователното дело.
- VII. Основна цел, подцели и дейности в развитието на предучилищното и средното образование.
- VIII. Стратегически направления в развитието на образованието.
- IX. Заключение.

II. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

В процеса на изпълнение на стратегията ще бъдат включени държавни, общински, неправителствени и др. институции, които имат

отношение към проблемите на образованието и ще гарантират реално изпълнение на заложените дейности:

- Общински съвет
- Общинска администрация
- Кметства
- ОбКБППМН
- Отдел "Закрила на детето"- ДСП гр.Червен бряг
- Детски и учебни заведения
- Училищни настоятелства
- Сдружение на директорите в средното образование
- Детски комплекс - гр. Червен бряг
- Спортни клубове
- Учителски синдикати
- Читалища

III. СПЕЦИФИЧНИ ОСОБЕНОСТИ НА ОБЩИНА ЧЕРВЕН БРЯГ

Община Червен бряг има благоприятно географско местоположение, добре изградена транспортна инфраструктура, добре развити комуникационна, енергийна и водопроводни мрежи и богато разнообразие на природни условия. Общината разполага със значителни площи плодородна обработваема земя, разнообразни и атрактивни ландшафтни форми, защитени територии и природни забележителности.

В Община Червен бряг има 14 селища, от които 2 града - Червен бряг и Койнаре и 12 села. Общината обхваща площ от 485 кв. км. Населението е 36 056 души, от които в гр. Червен бряг живеят 17 535 човека, а в кметствата - 18 521. Наблюдава се тенденция към намаляване броя на населението, което се дължи на постоянния отрицателен естествен прираст, превишаване на общата смъртност над раждаемостта и на силно изразените емиграционни процеси, засягащи предимно младото и активно население.

Селскостопанското производство, следвано от индустрията, са двата структуроопределящи отрасли на икономиката. В Община Червен бряг са запазени фондове и мощности в областта на хранително-вкусовата промишленост, но се отчита значително намаляване на относителния дял и ръста на промишлената продукция. В последните години се наблюдава стесняване пазара на труда и висока безработица, свързани с намаляването обема на дейността в големите фирми, които са определяли цялостното икономическо развитие на общината /"Бета" АД , "Пипра" АД, "Ретекс"АД, "Искър транспорт" АД, и др./.

Средногодишното равнище на безработица спрямо икономически

активното население е 21,45% и е над средното за страната. Тревожна е тенденцията за висока младежка безработица, която се дължи на невъзможността на завършилите образованието си лица без трудов стаж да бъдат устроени на работа, независимо от тяхната висока квалификация, мотивация за работа и конкурентноспособност на пазара. Най-висока е безработицата сред лицата с основно и по-ниско образование - 52,4 % от общия брой регистрирани безработни и се забелязва намаляване делът на безработните със специалност. В по-малките селища, в които няма работещи фирми, безработицата е висока и това принуждава младите семейства да напускат селата. Това от своя страна води и до намаляване броя на децата и учениците.

Голям процент от населението се пада на ромския етнос, като по-големи части от ромското население е групирано в гр. Червен бряг, гр. Койнаре, с.Глава, с.Радомирци. Високото ниво на безработица сред тази общност, по-ниският им образователен ценз, социалните проблеми и недостатъчната мотивираност сред членовете на семействата им, водят до нередовното посещение на учебните занятия от техните деца.

Не може да не бъде отбелязано началото на оживление на общинската икономика, с увеличаване броя на добре работещите средни и малки предприятия. Това дава надежди за бъдещо намаление на безработицата и задържане на младежите в общината.

IV. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА В ОБЩИНА ЧЕРВЕН БРЯГ

През 2004/2005 учебна година в Община Червен бряг образователното дело се осъществява от 19 учебни заведения, 18 детски градини и 1 детска ясла. На територията на общината има и други институции и НПО, които извършват образователни и възпитателни дейности: Училище "Европа", Детски комплекс, 15 читалища.

Учебните заведения се разпределят по видове, както следва:

- 1 Начално училище
- 12 Основни училища
- 2 СОУ

- 4 Държавни училища / Професионална гимназия по хранителни технологии; Професионална гимназия по механоелектротехника; Професионална гимназия по земеделско стопанство; Търговска гимназия /
- 18 Целодневни детски градини
- 1 Детска ясла

Разпределението на учениците по видове училища е показано в Приложение № 1.

Средната пълняемост на паралелките за общинските училища е 18,83 ученика, като за град Червен бряг е 21 ученика, за гр. Койнаре - 22 ученика, а за селата - 15 ученика. Броят на паралелките и учениците по училища са посочени в Приложение № 2. Тревожен е фактът, че с всяка изминала година намалява пълняемостта на паралелките в училищата по селата и се увеличава броят на слетите паралелки, които са 13 на брой за учебната 2004/2005г. Това неизбежно води до влошаване качеството на обучение на учениците, трудности за покриване на Държавните образователни изисквания, въпреки изключителните усилия на учителите. Основен проблем в последните години са училищата с по-малко от 80 ученика, каквито са тези в с.Телиш и с. Девенци / съотв. с 45 и 50 уч./, в които учениците се обучават само в слети класове от I до VIII клас. По този начин се формират предпоставки за неконкурентно качество на образованието и по-ниски образователни амбиции на децата и води до неравнопоставеност в образователното им развитие. Необходимо е да се направи максимално възможно учениците от малките населени места да имат достъп до съвременните форми на обучение.

Друг проблем за образованието в общината е големият брой отпадаци ученици. Само през 2004/05 учебна година те са общо 57, като най-голям е делът на отпаднали ученици след завършване на начална степен на образование по семейни причини /26 уч./. След тях се нареждат тези, заминали със семействата си в чужбина /13 уч./, отпадналите заради отсъствия/12 уч./ и по социални причини /6 уч./. Това са деца предимно от ромски семейства, които поради липса на мотивация, лошо социално положение на семействата им, етнически и други различия в изградената за общността ценностна система, напускат училище и не продължават образованието си. Голям е броят и на децата, които не продължават образованието си след 8-ми клас. По този начин те остават неконкурентни на пазара на труда и трудно се интегрират в условията на съвременната пазарна икономика.

Детските заведения в общината са 18, като всичките са целодневни. Децата са разпределени общо в 36 групи, като в това число 8 са подготовителните групи за I клас. Разпределението на децата по детски градини и групи е показано в Приложение №3. По-голямата част от тях - 12 са с по една група. Основният проблем е малкият брой деца в групите

по селата, което налага прием на деца на различна възраст и невъзможност за отделяне на шестгодишните в самостоятелна подготвителна група, а това поставя децата в положение на неравнопоставеност, с тези от градовете Червен бряг и Койнаре. При намаляване броя на децата в малките селища, съществува сериозна опасност за съществуването на еднотипните детски градини. От своя страна, това ще затрудни прибирането на подлежащите за първи клас и подготовката им за училище.

В град Червен бряг функционира Детска ясла с 5 групи. В нея са обхванати деца до тригодишна възраст и капацитетът ѝ е 80 деца. Но в последните години се наблюдава намаляване на броя постъпили за отглеждане и реално, той се движи между 40-60 деца. Голяма част от родителите изразяват желание децата им да посещават детски градини на възраст под 3 години, поради отдалеченост от дома им или семейни причини и изразяват мнение, че в присъствието на по-големите си братя и сестри адаптирането им в новата за тях среда протича по-леко и без сътресения. В същото време се отчита рязко увеличение на средната годишна издръжка на дете, която през 2001г. е 357,98 лв. , а през 2004г. - 570,88лв.Всичко това води до увеличаване разходите за сметка на общинския бюджет. Необходим е цялостен анализ на тази дейност и при доказана необходимост да се премине към откриване на яслени групи към целодневните детски градини и реструктурирането им в обединени детски заведения, или оптимизиране броя на детските градини на територията на гр. Червен бряг, така че да съответства на броя на посещаващите ги деца.

В сферата на образованието са заети 530 щатни бройки, като в това число 345 са педагогически персонал. От директорите на учебните и детски заведения и обслужващи звена 9 са с образователно-квалификационна степен, от помощник директорите - 4, а от педагогическите специалисти - 84 притежават квалификационна степен.

През 2004/05 учебна година е назначен ресурсен учител, който подпомага интегрираните ученици със специални образователни потребности в учебния процес и извънучилищни дейности, за оптималното усвояване на учебното съдържание, интелектуалното , психическо и социално развитие и адаптация в общата учебна среда.Същият работи със 6 деца от общината, след представянето им пред Комисия за комплексно педагогическо оценяване - РИО гр. Плевен.

В две от училищата - СОУ " Д-р П. Берон " гр.Червен бряг и ОУ "Хр.Смирненски" гр. Червен бряг са назначени педагогически съветници, подпомагащи цялостната възпитателна работа с учениците.

С цел превенция и борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, в общината са назначени шест обществени възпитатели. Съвместно с училищните и ОбКБППМН, те работят с деца с асоциално поведение и противообществени прояви.

възпитател и. Съвместно с училищните и ОБКБ! 111МН, те работят с деца с асоциално поведение и противообществени прояви.

В гр. Червен бряг функционира Детски комплекс, в който са формирани общо 48 групи по интереси и се водят извънучилищни занимания и дейности с 451 ученика. Към детския комплекс работи персонал от 11 човека, от които 8 - педагогически и един хореограф. От

есента на 2004г. са разкрити допълнителни групи за желаещите деца в гр. Койнаре.

Анализирайки бройките на съществуващите училища, детски градини, учители, ученици и деца, съблюдавайки правителствената политика, общинската политика винаги е била насочена към запазване на детските и учебните заведения, както и за пълен обхват на децата в тях. Отчитайки социално-икономическите и демографските промени в страната и в частност в Община Червен бряг, се използват всички възможности за запазването на учебно-възпитателните заведения, но въпреки всички положени усилия, през 1996г. се закрива ОУ с. Лепица и през 2003г. - НУ с. Бресте. След изчерпване на всички възможности, пред общината стои задачата да се направи точен и задълбочен анализ на съществуващото положение и се вземат мерки за оптимизиране на училищната мрежа, осигуряване на високо качество на обучение на учениците и изграждане на нова структура на детските и учебни заведения.

Образователната система в Община Червен бряг, чието начало е поставено с отварянето на първото килийно училище преди 150 години в село Пети квартал, има значими постижения и традиции, с които може да се гордее и които трябва да бъдат съхранени и развити. Но не бива да бъдат подминавани и слабите страни, които с общите усилия на всички заинтересовани страни, трябва постепенно да бъдат преодолявани.

V. SWOT - АНАЛИЗ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА В ОБЩИНА ЧЕРВЕН БРЯГ

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
1. Учебно-възпитателен процес	
Прием на децата и учениците	
-Висок % на обхванатите деца в целодневните детски градини и ученици, подлежащи на задължително обучение;	-В детските градини по селата, децата са обхванати в смесени групи и различната им възраст затруднява образователно-възпитателния процес;
-Образователно-възпитателният процес с шестгодишните е добре	-Липсата на мотивираност и средства при някои родители от

организиран в разкритите 11 подготвителни групи /3 към училищата и 8 към детските градини/;	малцинствен произход лишават децата от посещаване на детска градина;
-Създадени са възможности за разкриване на допълнителни педагогически услуги към детските градини;	-Пълняемостта на групите през определени периоди на годината рязко намалява, което налага временно преустановяване на занятията;
-От учебната 2004/05г. в изпълнение на Програмата за интегрирано обучение на деца с увреждания, работи ресурсен учител;	-Не всички деца със специални образователни потребности са обхванати в детските и учебните заведения;
-За подпомагане на учебно- възпитателния процес са разкрити 22 полуинтернатни групи и са назначени възпитатели;	-Нараства броят на отпадналите ученици, като най-голяма част от тях са по семейни причини, заминаване със семействата в чужбина и отсъствия; -Не е решен проблемът със засилване заинтересоваността на родителите към учебния процес и подобряване дейността на училищата;
-Учебно-възпитателният процес в училищата, с изключение на ОУ с. Ракита, е организиран на една смяна;	-Приемът в непрофилираните паралелки IX клас намалява, поради недостатъчен брой желаещи ученици;
-Професионалното образование е подчинено на социално- икономическото развитие на общината. В синхрон с потребностите на пазара на труда са открити паралелки: "Конструиране, моделиране и технология на облеклото", "Машини и съоръжения за заваряване" и "Машини и системи с ЦПУ "/Производство на хляб, хлебни и сладкарски изделия", "Производство и обслужване в заведения за хранене и развлечения", "Селски туризъм" др.Открити са две паралелки с вечерна форма на обучение след	-Увеличава се броят на маломерни- те и слетите паралелки, което води до влошаване качеството на обучение; - Намалява се средната пълняемост на класовете и за учебната 2004/2005г. за гр. Червен бряг тя е 21 ученика, за гр. Койнаре - 22 ученика, а за селата- 15 ученика; -Липсват връзки между профилираните паралелки и предприятия и фирми, които да предоставят възможности за практическо обучение на учениците; -Учебните заведения не работят достатъчно по програми за

завършен 8-ми клас:"Машини и съоръжения за заваряване"- ПГМЕТ и "Земеделец"- ПГЗС.	подобряване качеството на учебно-възпитателния процес;
<p align="center">• Възпитателна работа с подрастващите</p>	
-Приета е Програма за превенция на наркоманиите;	-Липсва достатъчна заинтересованост и активност от страна на цялата общественост за работа с подрастващите с цел превенция на наркоманиите;
-Приета е Стратегия за закрила на детето;	-Не се работи достатъчно за стимулиране на даровитите деца;
-Към ОБКБППМН са назначени 6 обществени възпитатели; -Добри връзки и взаимодействие между ОБКБППМН, Детска педагогическа стая и отдел "Закрила на детето" към ДСП;	-Възпитателната работа с подрастващите не е достатъчна във всички учебно-възпитателни заведения. Липсва последователност и синхрон в работата между ОБКБППМН и училищните комисии за предотвратяване на противообществени прояви на малолетни и непълнолетни, както и продължителни във времето контакти с децата, вече извършили подобни прояви. Недостатъчно системна и ефективна работа с родителите;
-Изградени са 48 различни групи по интереси към Детски комплекс, в които са обхванати 451 деца; -В селата, към читалищата са разкрити самодейни детски състави;	-Липсва могообразие на формите, съобразени с потребностите и интересите на младежите, с цел ангажирането им с обществено значими дейности, подпомагачи цялостното им развитие;
-Приета Програма за интеграция на малцинствата.	-Затруднения при интеграцията на деца и ученици от ромски и други малцинствени групи, произтичащи от натрупване на проблеми от етнически и социален характер;
<p align="center">• Кадрови ресурси</p>	
-В детските градини и училищата работят високообразовани и квалифицирани учители ;	-Не са достатъчни формите за квалификация на учителите, преподаващи по нови учебни програми. Недостатъчни с срещите и дискусиите с авторите на учебниците по тези програми;

-В две от училищата са назначени педагогически съветници;	По-малките училища нямат назначени педагогически съветници, които да подпомагат възпитателната работа;
-Към Детски комплекс гр. Червен бряг работят 2 логопеда, които от 2004г. водят занимания и с деца от гр. Койнаре;	
-Назначен е ресурсен учител в ОУХр.Смирненски", който работи с деца със специални образователни потребности от гр.Червен бряг и гр.Койнаре, след становище на Комисия за комплексно педагогическо оценяване към РИО гр. Плевен;	-Липса на отговорност от страна на някои родители, предимно от ромски произход, за ежегодното представяне на деца със специални образователни потребности пред Комисията за комплексно педагогическо 'оценяване гр.Плевен;
-От общата численост на педагогическите кадри в общината са заделени бройки за възпитатели, които подпомагат учебно-възпитателния процес;	- Липсват утвърдени държавни стандарти за издръжка на учениците от полуинтернатните групи; Поради недостатъчен брой ученици, не могат да бъдат разкрити ПИТ във всички училища.
-От 2005г. са отделени средства за квалификация на педагогическите кадри в учебните заведения;	-Липса на достатъчно учители по чужди езици, което лишава децата от малките училища от избор на втори чужд език
• Учебно-техническа и материална база	
-Материално-техническата база в детските и учебните заведения се поддържа в добро състояние. Създадени са и функционират кабинети по информационни технологии и предстои изграждането на нови компютърни кабинети в по-малките училища по селата;	-Сградният фонд в по-голямата си част е остарял и това налага необходимостта от повече средства за поддръжка и реконструкция, както и за подобряване на енергийната му ефективност /подмяна на дограма, ел. инсталации, парни котли, поставяне на изолации, ремонт на покриви и др./
- През последните години са извършени основни и текущи ремонтни дейности на по-голямата част от сградите на училищата и детските градини със средства от общинския бюджет и външно финансиране;	-Поради недостиг на средства през минали години, не е правен своевременен ремонт на сградите, което е основната причина някои от тях да се саморазрушават. Такъв е случаят с училището в с. Ракита и в момента там
	учениците се обучават на две смени, поради липса на достатъчно класни стаи. Това

	води до влошаване качеството на учебната дейност;
- Изградени са здравни кабинети към детските градини, общинските и държавни училища и е подсигурен медицински персонал;	-В по-малките селища, поради ниския брой деца и ученици, не може да бъде открит здравен кабинет и здравното обслужване на децата се поема общопрактикуващите лекари;
-Детските градини и училищата разполагат с необходимите помещения и оборудване за организация на храненето на децата по програмата на МТСП за задържане на децата в училище;	-Организирано столово хранене на учениците е запазено само в СОУ гр. Койнаре;
- Към ПГМЕТ и ПГХТ функционират ученически общежития, а към ПГЗС функционират ученическо общежитие и ученически стол;	-Липсва интерес за отдаване под наем сградите на закритите училища в с. Бресте и с.Лепица за дейности, близки до учебния процес
-Децата от всички подготвителни групи са подсигурени с необходимите помагала и нагледни средства за подготовката им за I клас; -От учебната 2005/2006г. ще бъдат осигурявани безплатни учебници за децата от I до IV класове.	-Липсва мотивация от страна на директорите и персонала в детските и учебни заведения за икономично изразходване на материали и консумативи, горива, електроенергия, вода и др.

• Финансиране	
-Положителни финансови резултати са постигнати след въвеждането на държавния стандарт за издръжка на един ученик;	-Липсва децентрализирано финансово управление в посока община - училище, което ограничава финансовата самостоятелност на <u>всяко учебно заведение</u> ;
-Дава се възможност за набавяне на собствени приходи чрез отдаване на помещения и земи под наем и аренды;	-Недостатъчна активност и мотивация от страна на всички директори за търсене на източници за набиране на допълнителни <u>приходи</u> ;
-Предоставят се средства за	-Липса на активност от страна на

обновяване, модернизиране и обогатяване на материално-техническата база в детските и учебните заведения; -Участие на общината в проекти за намиране на източници за допълнително финансиране и ремонт на сградния фонд и подобряване на енергийната му ефективност;	училищните настоятелства за набиране средства за подобряване материално-техническата база и участие в различни програми и проекти с цел привличане на допълнителни средства; -Не е извършено узаконяването на юридическата самостоятелност на всички училищни настоятелства;
-Ритмично и без закъснения се изплащат трудовите възнаграждения на персонала в учебно-възпитателните заведения.	-Не се индексира издръжката на един ученик като делегирана държавна отговорност; -Рязко покачване цените на горивата, което води до допълнителни разходи за сметка на общинския бюджет;
• Социални фактори	
-Социалната политика на общината е насочена към проблемите на учениците: за извозване на учениците от закритите училища; за изплащане разходите за транспорт на всички учащи се до 16годишна възраст; за ползване на преференциални такси за деца от детска ясла и детски градини;	-Не е организирано храненето на пътуващите ученици; -Необходими са нови собствени транспортни средства за редовното и безопасно превозване на учениците от закритите училища, с цел преодоляване на съществуващи-те проблеми при ползването на автобуси от между селищния транспорт;
-Редовно се изплащат стипендиите на учениците с отличен успех, от социално слаби	-Необходимо е подобряване на условията за здравословен и безопасен начин на живот за децата

семейства и сираци;	и учениците, като се използват осигурените по стандарт за всеки ученик бюджетни средства за създаване безопасни условия за труд;
-Организиран се спортни състезания, ученически игри, олимпиади, общински празници с благотворителна цел, с участието на деца и ученици;	- Необходимо е организирането на повече общински състезания, включващи различни видове спорт, с възможности за участие на различни възрастови групи.
-Организиран се екскурзии, "сини" и "зелени" училища сред	-Недостатъчен контрол върху качеството на услугите от

природата за деца и ученици;	посредническите фирми-организа- тори;
-Осигурени са социални придобивки за учителите и помощния персонал - допълнителен платен годишен отпуск, изплащане на част от пътните разходи на пътуващите учители, работно облекло;	-Нисък социален статус на учителя;
-Организиран се подготвителни лагери за учениците, участващи в общинските спортни клубове;	
-Организиран се занимания, излети, екскурзии и спортни състезания с ученици през ваканциите.	-Липса на интерес у голяма част от учениците към различните инициативи за организиране на летния отдих;

ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none"> • Набелязване на организационни мерки за оптимизация и реструктуриране на училищната мрежа, осигуряване на равнопоставеност между учениците и високо качество на учебно-възпитателния процес. 	<ul style="list-style-type: none"> • Запазването на досегашната структура на учебните заведения води до влошаване качеството на образованието. Има силен отпор от страна на местните общности в малките села за запазване на училището на всяка цена, независимо от негативните последици за бъдещето на децата.
-Утвърждаване на целодневни детски градини и обединени детски заведения;	<ul style="list-style-type: none"> • Ако учениците от закритите училища се насочат само към градските училища, това би довело до пренатовареност на сградите и паралелките.
-Утвърждаване на различните видове учебни заведения;	<ul style="list-style-type: none"> • Формализмът в работата на някои учители води до ниски резултати от учебния труд.
-Изграждане на средищни училища и детски градини в определени райони на общината;	<ul style="list-style-type: none"> • Липсата на модерна спортна база води до нежелание на децата да спортуват, а това от

	своя страна е предпоставка за увеличаване на заболяванията сред подрастващите.
-Подпомагане процеса всяко училище да изгради свой собствен облик;	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчно внимание се обръща на здравното възпитание на децата и превантивните мерки срещу болести и зависимости, а това е една от причините за настъпващите трайни увреждания на здравето им.
-Оптимизиране на приема във всички детски и учебни заведения;	<ul style="list-style-type: none"> • Занижената възпитателна работа е сериозна предпоставка за поява на негативни постъпки сред децата и младежите.
-Подобряване връзките между детските градини, училищата и извънучилищните структури.	<ul style="list-style-type: none"> • Дистанцирането на родителите от проблемите на децата им и липса на отговорност е причина за противообществени прояви и асоциално поведение на малолетните и непълнолетните
• Нова система за борба с отсъствията на учениците.	<ul style="list-style-type: none"> • Закостенялост във формите и прилаганите методи на обучение, които не отговарят на новите изисквания на времето, води до апатично отношение на подрастващите към училището като цяло.
-Използване възможностите на Дирекция социално подпомагане и отдел"Закрила на детето", обществените възпитатели и инспектори от Детска педагогическа стая;	<ul style="list-style-type: none"> • Липсата на мотивация при голяма част от учениците, води до нежелание за участие в образователно-възпитателния процес и невъзможност за по-нататъшна професионална реализация.
-Съвместна работа с личните лекари относно издаване на медицински бележки;	<ul style="list-style-type: none"> • Неблагоприятни социални фактори - висока безработица, проблеми в семействата, свързани с отглеждането и възпитанието на децата.
-Използване на училищните	<ul style="list-style-type: none"> • Липса на ангажираност на

<p>настоятелства и родителските комитети за работа с родители, допускащи несериозно отношение към отсъствията и асоциалното поведение на своите деца;</p>	<p>цялото общество към проблемите на подрастващите.</p>
<p>-Обновяване и модернизиране на материално-техническата база и осигуряване достъп на всеки ученик до съвременни информационно-комуникационни технологии, с цел засилване интереса към учебния процес;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Остарялата материална база е една от причините за нежелание на учениците да полагат учебен труд и води до неизвинени отсъствия.
<ul style="list-style-type: none"> • Решаване проблемите на деца и младежи със специални образователни потребности. 	<p>.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Работа с надарени деца за развиване на техните интереси. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Изграждане на нова система за организация на ученическия транспорт, чрез собствен превоз на училищата и осигуряване безопасността на децата при пътуване и придружаващ възпитател. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Проучване интересите и потребностите на младежите, с цел изграждането на необходимите форми за работа по интереси, формиране на умения за общуване без агресия и насилие, за живот без дрога. Да се работи за насърчаване инициативността и предприемаческия дух на учениците чрез придобиване на общи знания за бизнес във всички класове, да се разшири чуждоезиковото обучение по професии. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Да се организира свободното време на учениците като се насочват усилията за формиране на отговорност и гражданска позиция по проблемите на обществото. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Тясно взаимодействие между общинското ръководство, РИО, кметства, директори на учебно-възпитателни заведения, неправителствени организации. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Подобряване на квалификационната дейност на педагогическите кадри. 	
<ul style="list-style-type: none"> -Отделяне на средства за квалификация на учителите по нови те учебни програми; 	
<ul style="list-style-type: none"> -Осигуряване на възможност за квалификация на учителите по компютърна грамотност и чуждоезиково обучение; 	
<ul style="list-style-type: none"> • Разширяване участието на децата и учениците в различни спортни инициативи и мероприятия и изграждане на навици за спортуване. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Подготовка за бъдеща реализация на пазара на труда. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Въвеждане системата на делегирани бюджети в общинските училища като по този начин се осъществи финансова децентрализация от местната власт към училището и се постигне: 	
<ul style="list-style-type: none"> -повишаване на целесъобразното и ефективно използване на средствата; 	
<ul style="list-style-type: none"> -повишаване на правомощията и отговорностите на училищата при 	

разпределение на бюджетните средства;	
-отговорно отношение към бюджета;	
-стимулиране на училищата да търсят допълнителни приходи, както и да регулират разходите си.	

VI. ВИЖДАНИЯ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ОБРАЗОВАТЕЛНОТО ДЕЛО. МИСИЯ И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Образователното дело в Община Червен бряг води началото си от създаването на първото килийно училище в с.V-ти квартал преди 150 години. За изминалите години са изградени и съхранени традиции, изразяващи се в утвърдилите се във времето видове училища - общообразователни, професионални гимназии, търговска гимназия. В синхрон с традиционните производства, са се разкривали паралелки, подготвящи необходимите специалисти. Доказателство за преките връзки със съвременното икономическо развитие са новооткритите професионални паралелки "Машини и системи с ЦПУ", "Конструиране, моделиране и технология на облеклото" и "Селски туризъм".

Всяка детска градина, всяко училище имат определени постижения, с които могат да се гордеят, но предизвикателствата и темповете на развитие на днешното време налагат и множество промени. В тази стратегия се залага запазването на добрите традиции и осъществяване на разумни и добре обмислени действия, в синхрон с времето, в което живеем. От една страна учебно-възпитателните заведения трябва да работят ефективно, ефикасно и икономично, но в същото време да предлагат уют, сигурност, спокойствие, да бъдат желано място за децата и учениците.

Училището трябва да се превърне в ценност като съдържание, като институция и като жизнена среда. Да стане привлекателно място за творчество и труд, място без агресия, апатия, консерватизъм и формализъм. Училището да работи в тясна връзка със семейството, училищните настоятелства, неправителствените организации и всички, имащи отношение към образованието и възпитанието на подрастващите.

Заложените в тази стратегия направления ще доведат до:
* Устойчивост в развитието на образованието, оптимална мрежа от детски и учебни заведения;

- *Изграждане на средишни училища и детски градини по райони;
- *Максимален обхват на децата в предучилищна и училищна възраст и постепенно решаване на въпроса с неизвинените отсъствия и отпадащите от училище ученици;
- *Интегриране на децата със специални образователни потребности и децата от различни етнически групи;
- *Повишаване качеството на образованието чрез постоянна квалификация на педагогическите кадри, при необходимост - специализация и преквалификация, използване на нови интерактивни методи на преподаване, подобряване методиката по проверка и оценка на знанията на учениците;
- *Децентрализирано управление на ресурсите, отворено за иновации;
- *Подобряване на училищната среда чрез модернизация и обновяване на материално-техническата база и въвеждане на информационно-комуникационните технологии във всяко училище;
- *Осигуряване на координация между различните институции в системата на образованието и работодателите за осигуряване на професионално обучение и квалификация, водещи до възможности за реализация на пазара на труда;
- *По-добро управление на дейностите, свързани със социалните моменти в образованието - здравословно хранене; извозване на учениците от закритите училища; организация на извънкласни форми, свободното време, спорта и отдиха на учениците; здравно възпитание; работа с малолетните и непълнолетните за превенция на противообществените прояви, насилието, вредните зависимости;
- *Включване на цялото общество в обсъждането и решаването на проблеми, свързани с образованието и възпитанието; привличане на медиите като партньори за популяризиране на постиженията на всяко учебно-възпитателно заведение.

VII. ОСНОВНА ЦЕЛ, ПОДЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ В РАЗВИТИЕТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО В ОБЩИНА ЧЕРВЕН БРЯГ

ОСНОВНА ЦЕЛ :

Детето е в центъра на образователното дело. Чрез система от качествени образователни и възпитателни дейности във всички учебно-възпитателни заведения, то ще получи пълноценни знания и умения за израстването си като свободна и самостоятелна личност, която, като част от демократичното европейско общество, ще има възможност да изявява творческите си заложби. Притежавайки широка обща култура, познавайки и зачитайки националните и общочовешки ценности, младият човек ще има възможност за духовно и физическо развитие и шанс за реализация в живота.

ПОДЦЕЛИ:

1. Изграждане на ясна образователна структура.
2. Създаване на условия за равен шанс за качествено образование на всяко дете.
3. Подобряване на материално-техническата база в детските и учебните заведения, изграждане на компютърни кабинети и връзки с Интернет във всяко училище.
4. Усъвършенстване управлението на образователната система в Община Червен бряг, включително финансовото управление, чрез въвеждане системата на делегирани бюджети и работи по проекти.
5. Подобряване на квалификационната дейност с педагогическите кадри.
6. Организиране на извънучилищната дейност и свободното време на учениците, като естествено продължение на учебно-възпитателния процес.
7. Грижата за живота и здравето на децата е първостепенна грижа на всички.

Дейностите за изпълнение на поставените цели и подцели ще бъдат заложи в програмите за реализиране на стратегията в три етапа:

I етап 2005 – 2007 г.

II етап 2008 - 2010 г.

III етап 2011- 2013 г.

VIII. СТРАТЕГИЧЕСКИ НАПРАВЛЕНИЯ В РАЗВИТИЕТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО

ОРГАНИЗАЦИОНЕН АСПЕКТ

Осигуряване на качествено образование зависи от структурата, организацията и управлението му. Трябва да се гарантира възможността на

всяко българско дете да получава качествено образование, независимо от местоживеене, социално положение, етническа принадлежност.

ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ:

1. Оптимизация на училищната мрежа и изграждане на средишни училища и детски градини. Поетапно намаляване броя на слетите класове и паралелките, формирани под минималния брой ученици, според Наредба № 7 на МОН.

2. Постепенно и поетапно разрешаване на проблема с отсъствията и дисциплината на учениците, както и обхващане и задържане на всички деца, подлежащи на задължително обучение.

3. Ефективна система за контрол на училищата за реалната посещаемост на паралелки и групи.

4. Анализ на причините и индивидуална работа с всяко дете, застрашено от отпадане от училище, като се работи съвместно с РИО гр. Плевен, Сдружение на директорите в средното образование, Детска педагогическа стая, Отдел "Закрила на детето", Общинска администрация.

5. Предлагане на образователни и педагогически услуги във всички детски градини и училища /школи, групи по различни дейности и учебни предмети, ПИТ и др./ според нуждите и желанията на децата и учениците. Работа с талантливите ученици.

6. Осигуряване на плавен преход между подготвителните групи и училището чрез методически и организационен контрол на дейностите.

7. Подобряване управлението и контрола на системата на образование и усъвършенстване на финансовата самостоятелност на училищата. Управлението и ресурсното осигуряване да се основават на:

- самостоятелно изграждане на собствения облик от всяко училище, като за целта се разработват конкретни програми за развитието на училището, с които се запознават учениците, родителите, обществеността;

- юридическа самостоятелност на всяко училище и децентрализация на финансовото управление чрез въвеждане системата на делегираните бюджети;

- осигуряване без забавяне на присъщите плащания - ангажимент на общината;

- подобряване уменията на директорите за управление на финансови средства;

проблемите на образованието да станат проблеми на обществеността, да се установи диалог с родителите за утвърждаване на тези проблеми като приоритет на обществото;

- общината да осъществява по най-добрия начин държавната образователна политика на територията си, съобразявайки се с националните и регионални приоритети.

8.Разработване на нова медийна политика за осигуряване на прозрачност, широка информираност и непрекъснат диалог с всички институции, имащи отношение към образователния процес.

9.Отваряне на училището за реален обществен контрол чрез привличане на родителската общественост.

10.Оптимизация и реструктуриране на Детски комплекс, с цел постигане по-голямо разнообразие на предлаганите видове занимания и обхващане на по-голям брой ученици, без да се допуска дублирането с вече съществуващи в общината групи или секции.

11.Изграждане на "Дневен център за деца и младежи с физически и/или умствени недостатъци и интелектуални затруднения" и обезпечаването му с необходимия квалифициран персонал и методически пособия.

СЪДЪРЖАТЕЛЕН АСПЕКТ

В системата на средното образование се изучават дисциплини, които изграждат богата база данни, но тя няма практическо приложение и това демотивира и уморява младите хора. Така се засилва тенденцията за самоцелно пребиваване в училище, без желание за участие в учебните дейности. В по-късен период тези ученици нямат качествена подготовка да продължат образованието си, а в същото време, не притежават добра професионална квалификация. Това налага промяна на основата на средното образование в неговата част за професионално образование и практическата му насоченост към бизнеса. В икономиката настъпи голямо реструктуриране, което доведе до отпадане на отделни отрасли. В тази връзка отпада необходимостта от обучение по тези специалности. Следва всички учебни заведения в сферата на средното образование да преразгледат специалностите и съобразяват приема с нуждите на малкия и среден бизнес - за модерни технологии и производства, мениджмънт и висока езикова квалификация.

ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ:

1.Съвместно с ученици, родители, учители, работодатели, да се обсъждат действащите ДООИ за учебното съдържание.

2.Да се удовлетворяват потребностите на децата и учениците чрез избор на СИП, ЗИП, клубове, секции, групи по интереси и др.

3.Да се създадат условия за задържане и недопускане отпадането на ученици от училище.

4. Равнопоставеност на чуждите езици във всички етапи на обучение.
5. Създаване на условия за практическо приложение на теоретичните знания.
6. Търсене на допълнителни форми за по-добро професионално ориентиране на учениците.
7. Средното образование да бъде ориентирано към потребностите на пазара на труда, така че да се гарантира на младите хора потенциална трудова заетост.
8. Изграждане у учениците на умения за: комуникативност; инициативност; комбинативно мислене; управленски умения; умения за водене на спорове; умения за учене през целия живот; развитие на предприемачески дух.
9. Насочване на учениците, нежелаещи да продължат образованието си към други начини за придобиване на професионална квалификация.

МЕТОДИЧЕСКИ АСПЕКТ

Този аспект се измерва в няколко направления: как се поднася учебното съдържание; използват ли се съвременни методи на преподаване и доколко те ангажират учениците в клас; доволни ли са те от престоя си в училище или гледат на него с досада и го посещават принудително и с нежелание. В основата на методическия аспект стоят мотивацията, личностните качества и високата квалификация на педагогическите кадри. Личните и професионални качества на учителя са залог за успеха на реформите в средното образование. Защото учителят е не само преподавател, той е личност и пример за подражание.

ДЕЙНОСТИ:

1. Популяризиране на нови методи на преподаване и учене, организиране на открити уроци и практики.
2. Партньорство между различните участници в квалификационната дейност и общината.
3. Осигуряване на възможност за квалификация на учителите.
4. Разработване на програми от всяко училище за всяка учебна година за квалификация на учителите и осигуряване на възможност всички предоставени оферти да достигат до всеки учител.
5. Въвеждане на методики за мултимедийно и компютърно представяне на учебното съдържание.
6. Стремение за превръщане на училището в среда за проучване и решаване на учебни проблеми и задачи.

7. Изграждане на система за качествено външно оценяване във всяко училище на изхода на всеки клас, етап, степен на обучение.

ИНОВАЦИОНЕН АСПЕКТ

Този аспект обхваща процеса на непрекъснато усъвършенстване и развитие на образователната система и изисква създаване на възможности за:

- иновационни разработки по проблемите на отделните учебни дисциплини;

- възможности за работа на всяко училище като "изследовател", което ще провокира творческата активност и на учениците за търсене на новаторски решения;

 - възможности за обмен на добри практики между детските и учебните заведения;

 - въвеждане на информационно-комуникационни технологии във всяко училище и постигане на компютърна и информационна грамотност на всеки ученик, което изисква оборудване с компютри на всяко училище

 - и увеличаване на техния брой;

 - интернет-връзка и кореспонденция между училищата, детските градини, общината, РИО и МОН;

 - система за периодично повишаване на информационно-комуникационните умения на педагогическите кадри, поддръжка и обновяване на техническото оборудване, както и пълноценно използване на компютърната техника от учители и ученици и в извънучебно време;

 - по-близко сътрудничество между всички заинтересовани страни - учители, синдикални организации, институции на местно, регионално и централно ниво;

 - поощряване на изявените ученици и учители - новатори;

 - въвеждане на система на дистанционно обучение.

СОЦИАЛЕН АСПЕКТ

Той изисква постоянен диалог с обществото за яснота в бъдещото развитие на образованието.

ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ:

1. Запазване и увеличаване на социалните придобивки за всички в сферата на образованието.
2. Изграждане на удобна, естетична и психологически комфортна среда в детските и учебните заведения.
3. Подобряване и осъвременяване на спортната база на училищата.
4. Системна работа с учениците, застрашени от отпадане от училище и с тези с асоциално поведение, за превенция на противообществените прояви.
5. Системна и последователна борба със зависимостите сред учениците.
6. Създаване на система за превоз на пътуващите ученици.
7. Използване на нова форма за столово хранене на учениците, като се засили социалната диференциация на ползващите поевтиняване.
8. Допълнителна работа с учениците, ползващи общежитията.
9. Работа с родителите, за активното им отношение към образователните промени.
10. Създаване на система, чрез използване на съвременните технологии, за бързо и ефективно уведомяване на родителите за развитието на децата им и възникнали проблеми в училище.
11. Всяко училище да създаде собствен социален фонд със средства от бюджета, донорски програми, дарения, с който всеки директор, съвместно с УН да решава спешни и неотложни социални потребности на учениците.
12. Осигуряване на здравословни условия за нормална трудова дейност и отдых на учителите и учениците в детските и учебните заведения.
13. Оборудване на здравните кабинети в детските и учебни заведения и пълноценно включване на медицинските специалисти за здравната просвета на учениците.
14. Запазване на преференциалните размери на таксите за посещение на детската ясла и детските градини.
15. Организирането на ремонтните дейности в детските и учебните заведения да става на базата на предварителен анализ и планиране за по-дълъг период.
16. Допълнителни дейности, насочени към деца с умствени и/или физически недостатъци, за тяхното по-пълно социално интегриране в обществото.

ФИНАНСОВ АСПЕКТ

"Финансиране", според световния речник по икономика, означава осигуряване на пари където и когато е необходимо.

Във финансов аспект е необходимо да се продължи процеса на децентрализация в посока община - училище, чрез въвеждане на системата "делегирани бюджети" във всички общински училища. Да се определят делегираните и недегираните отговорности между общината и учебните заведения и начина на разпределяне на средства, чрез утвърдена от Общински съвет - Червен бряг формула. На базата на Договор между

кмета на общината и директорите , да се предоставят за ефективно управление финансовите средства на директорите на училищата.

ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ:

1. Разработване на ефективна формула за справедливо разпределение на средствата.
2. Осигуряване на квалификация и подкрепа на директорите, за превръщането им в училищни мениджъри.
3. Стимулиране на предложенията за оптимизиране на разходите.
4. Разработка на проекти за енергийна ефективност, с цел намаляване на разходите за поддръжка на сградния фонд и за отопление.
5. Предоставяне на сградния фонд на закритите училища и детски градини за стопанисване при запазване на възможността за евентуално ползване след години.
6. Разработване на проекти за подобряване на материалната база на детските и учебните заведения.
7. Използване на училищната база за провеждане на курсове за квалификация и преквалификация.
8. Предлагане на допълнителни педагогически услуги в училищата.
9. Отдаване под наем на помещения, училищни земи и павилиони, с цел набиране на допълнителни средства.
10. Работа по проекти.

IX. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изработването на стратегически документи е труден и отговорен процес. Той е предизвикателство за общинското ръководство, общинска администрация и всички, имащи отношение кам системата на образование и възпитание на подрастващите. Оптимизирането на образованието трябва да се обмисли не само като крайна цел, но и като начин на мислене, като поетапна реализация, при която се избягва натрупване на социално и обществено напрежение, за търсене на най-верните пътища за постигане на набеязаните цели.

Реализацията на стратегията е продължителен, последователен, отворен във времето процес. Той е подвластен на всички фактори, участващи в развитието на обществото от икономически, социално-политически и демографски характер, както и от предстоящи промени на нормативната база за управление на образованието в Република България.

Запазвайки традициите от миналото и развивайки новостите в обучението, Община Червен бряг ще изгражда във времето образователна система със свой собствен облик. Образователна система, която ще работи за израстването на нашите деца като самостоятелни, добре образовани, мислещи и дейни, мотивирани, с национално самосъзнание и самочувствие граждани на обединена Европа.

Настоящата СТРАТЕГИЯ е приета с Решение № 359 от 03.08.2005 г. на Общински съвет - Червен бряг.

СПРАВКА
ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ ПО ВИДОВЕ УЧИЛИЩА

ВИДОВЕ УЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ	БРОЙ УЧИЛИЩА	БРОЙ ПАРАЛЕЛКИ	БРОЙ УЧЕНИЦИ
НАЧАЛНИ УЧИЛИЩА	1	5	96
ОСНОВНИ УЧИЛИЩА	12	98	1 701
СОУ	2	55	1179
ПРОФЕСИОНАЛНИ ГИМНАЗИИ	3	48	964
ТЪРГОВСКА ГИМНАЗИЯ	1	17	385
ОБЩО:	19	223	4325

**БРОЙ ГРУПИ И БРОЙ ДЕЦА В ДЕТСКИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ
НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА
ЧЕРВЕН БРЯГ**

ПРИЛОЖЕНИЕ №3

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕТСКОТО ЗАВЕДЕНИЕ	1995 1996г. гр./д.	1996 1997г.	1997 1998г.	1998 1999г.	1999 2000г.	2000 2001г.	2001 2002г.	2002 2003г.	2003 2004г.	2004 2005г.
"БОДРА СМЯНА"	6/138д.	6/156д.	6/160д.	6/140д.	5/132д.	5/139д.	5/121д.	5/115д.	5/112д.	5/111д.
"ЗВЕЗДИЦА"	4/87д.	4/101д.	4/98д.	4/1 Обд.	4/110д.	4/99д.	4/88д.	4/90д.	4/89д.	4/88д.
"СНЕЖАНКА"	1/31д.	2/40д.	2/48д.	2/3 8д.	1/22д.	1/22д.	1/18д.	1/18д.	1/15д.	1/13д.
"БОРЯНА"	2/37д.									
"ЗДРАВЕЦ"	5/105д.	4/88д.								
"МИР"	4/85д.	4/90д.	4/96д.	4/1 30д.	4/118д.	4/113д.	4/1 00д.	4/90д.	4/88д.	4/87д.
"ЗОРА"	6/125д.	6/123д.	6/121д.	6/135д.	6/133д.	5/110д.	5/121д.	5/112д.	5/1 Обд.	5/104д.
"ПРОЛЕТ"-Койнаре	5/119д.	5/111д.	4/92д.	4/115д.	4/102д.	4/95д.	4/89д.	4/97д.	4/94д.	4/92д.
"СНЕЖАНКА"- Радомирци	4/72д.	3/56д.	1/24д.	1/26д.	2/40д.	2/37д.	2/42д.	2/40д.	2/36д.	2/36д.
"СИНЧЕЦ"-Сухаче	1/16д.	1/24д.	1/21д.	1/25д.	1/14д.	1/28д.	1/21д.	1/20д.	1/17д.	1/16
"СИНЧЕЦ"-Лепица	1/24д.	1/23д.	1/21д.	1/21д.	1/19д.	1/15д.	1/17д.	1/17д.	1/18д.	1/17д.
ЦДГ -Ракита	1/15д.	1/16д.	1/9д.	1/Юд.	1/14д.	1/14д.	1/14д.	1/14д.	1/14д.	1/14д.
"ЗОРНИЦА"Девенци	2/34д.	2/43д.	2/37д.	1/18д.	1/21д.	1/23д.	1/22д.	1/21д.	1/22д.	1/25д.
"РАЙНА КНЯГИНЯ"-Рупци	2/32д.	1/22д.	1/26д.	1/25д.	1/28д.	1/32д.	1/24д.	1/24д.	1/25д.	1/25д.
"ДЕТЕЛИНА"- Горник	1/21д.	1/17д.	1/23д.	1/23д.	1/22д.	1/22д.	1/18д.	1/1-8д.	1/18д.	1/21д.
"ЗДРАВЕЦ"-Телиш	2/41 д.	2/3 8д.	1/21д.	1/23д.	1/18д.	1/19д.	1/20д.	1/22д.	1/15д.	1/20д.
"СЛЪНЦЕ"-Бресте	1/14д.	1/16д.	1/16д.	1/22д.	1/15д.	1/13д.	1/10д.	1/14д.	1/14д.	1/15д.
"ЩАСТЛИВО ДЕТСТВО"- Чомаковци	2/33д.	1/31д.	1/22д.	1/31д.	1/20д.	1/20д.	1/22д.	1/23д.	1/21д.	1/23д.
"КАЛИНА МАЛИНА"-Глава	1/12д.	1/13д.	1/13д.	1/15д.	1/15д.	1/15д.	1/15д.	1/15д.	1/15д.	1/20
ЦДГ - Реселец	1/19д.	1/14д.	1/14д.	1/19д.	1/20д.	1/16д.	1/12д.	1/13д.	1/12д.	1/14д.